

DŮLNÍ NOVINY

NOVINY CZECH COAL GROUP A SEVERNÍ ENERGETICKÉ

číslo 7

červenec 2017

ZDARMA

7 Severní
energetická

Vršanská uhelná

Prohlíželi
kulovou dráhu
na zakladači

Tárovací vozy
seřídily váhu v
Údolí

Pomáhají udržovat
úpravnu bez
odpadů

Ptačí ráj našel
ornitolog
na šachtě

Jak se
správně kreslí
drnoberk

> Strana **2**

> Strana **3**

> Strana **5**

> Strana **10**

> Strana **11**

Servis dopravního pásma je od léta společný

Opravy pásových dopravníků v obou těžebních společnostech zajišťuje servis dopravního pásma Vršanské uhelné. Jeho zaměstnanci ale nyní mají detašovaná pracoviště na lokalitě ČSA a na úpravně uhlí, odkud pochází náš snímek. Podrobnosti na straně 2. Foto: (pim)

Diesellových osobních aut bude ubývat **Sev.en EC dokončí opravy sama**

Zanedlouho se mezi osobními automobily ve společnostech skupin Czech Coal a Severní energetická objeví nová značka.

„Na konci loňského roku nám vypršela smlouva s dosavadním hlavním dodavatelem osobních vozidel, společností Volkswagen. Jelikož v tomto roce budeme obměňovat v celé skupině převážně referentské vozy, je naším cílem zajistit kvalitní a bezpečná auta s nízkými náklady a výrazně nižší pořizovací cenou než u dosud užívaných VW Golf s diesellovými moto-

ry,“ vysvětlil Marek Viktorýn, ředitel společnosti Servis Leasing. Oslovili dodavatele čtyř značek, jejichž automobily se v současné době využívají ve společnostech skupiny. „Nakonec jsme se dohodli s importérem vozů Volkswagen, s nímž jsme spolupracovali doposud, a vyjednali dokonce lepší podmínky, než jsme měli. Smlouva na dodávky osobních vozů

se uzavře opět na kalendářní rok a na jejím základě můžeme objednat i jiné koncernové vozy mimo škodovku. Kromě standardních Volkswagenů také značky Seat, Audi a dále i užitková vozidla VW například Caddy nebo dodávky Crafter,“ doplnil ředitel. Už na podzim tak některé společnosti budou využívat jako referentský vůz Seat Ibiza a Seat Leon Combi. Zajímavá je právě Ibiza, která na trhu konkuruje Škodě Fabia.

Pokračování na straně 2

Především o důvodech odstoupení od smlouvy se společností KRÁLOVOPOLSKÁ RIA, která byla generálním dodavatelem oprav bloků B3 a B4, se dozvěděli zaměstnanci elektrárny Chvalčovice na červencovém setkání s vedením společnosti.

Hlavní příčinou ukončení smluvního vztahu 30. června bylo nedodržení termínů. „Hotové, provozuschopné bloky nám měly být předány už v listopadu loňského roku. Přestože z naší strany jsou všechny smluvní závazky plněny a poskytli jsme dodavateli maximální sou-

činnost, práce nejsou dokončeny a termín předání se stále posouvá. Tím nám vznikají značné škody a nezbylo nám než v souladu se smluvními podmínkami od smlouvy odstoupit,“ uvedl Luboš Pavlas, generální ředitel Seven EC. Dalšími důvody, které akcionáře přiměly k tomuto rozhodnutí, bylo neplacení závazků subdodavatelům a celková výše smluvních pokut, která již dosáhla hodnoty více než 10 % z ceny díla. Sev.en EC převzala řízení dokončení rekonstrukce do vlastních rukou.

Pokračování na straně 2

MLUVČÍ

ČTK a další média:

Zpoždění opravy elektrárny Chvaletice bylo údajně příčinou loňských zhoršených hospodářských výsledků. Proto jste vypověděli smlouvu generálnímu dodavateli? Smlouvu Královopolské RIA jsme vypověděli, protože naprosto zásadním způsobem nedodržela termíny a podmínky, které ve smlouvě byly definovány. Vysoutěžený termín předání byl v listopadu loňského roku a od té doby měla elektrárna vyrábět. Práce nejsou dokončeny a termín předání se stále posouvá. Sev.en EC převezme nyní řízení dokončení rekonstrukce do vlastních rukou.

TV Prima:

Na podnět diváků jsme zjistili, že odpadní usazeniny z elektrárny Chvaletice pravděpodobně nejsou ekologicky likvidovány a může dojít ke kontaminaci půdy.

Pro odtěžení a likvidaci naplavenin z usazovacích nádrží v Trnávce máme uzavřenou smlouvu s externím dodavatelem. Na základě podnětu TV Prima jsme s ním ihned zahájili jednání. V případě, že se prokáže jeho pochybení, bude to hodnoceno jako hrubé porušení smlouvy a s dodavatelem okamžitě ukončíme spolupráci. Do té doby jsme také pozastavili likvidaci vodních usazenin z druhé nádrže. Pracovníci elektrárny odebrali vzorky z nádrží a poslali je na rozbor do akreditované laboratoře, která určí, zda usazeniny mohou obsahovat jakékoli nebezpečné látky. Podle konstatování kontroly ČIŽP je pochybení ze strany elektrárny vyloučeno.

Gabriela Sáričková Benešová, mluvčí skupin Sev.en a Czech Coal

Prohlíželi kulovou dráhu na zakladači

Kulovou dráhu, v podstatě obří kuličkové ložisko, která otáčí celou horní stavbou velkostraje, kontrolovali v červenci na kolejovém zakladači ZD 1800/Z59 ve Vršanské uhelné.

„Kontrolou jsme chtěli zjistit, v jakém stavu se nachází, abychom případně mohli naplánovat rozsáhlejší opravu. Součástí kontroly byly také čištění, mazání a oprava případných nerovností, které vznikly používáním a namáháním kulové dráhy,“ vysvětlil Jaroslav Graman, vedoucí úseku skrývky Vršanské uhelné. Během čtrnáctidenní odstavky velkostraj nahradil zakladač ZD 2100/Z73, který se s ním běžně v zakládání střídá. Samotná kontrola zabrala jen zhruba tři dny, časově náročné bylo takzvané bářkování, tedy zvedání a zafixování zakladače do správné polohy, aby se mohla kulová dráha demontovat. Kontrolu prováděli zaměstnanci společnosti Unex, kterým asistovala osádka velkostraje, ale také báňští záchranáři, kteří pracovali v těžko dostupných místech stroje. Kulová dráha na zakladači Z59 má průměr 10 metrů. Obsahuje přes 200 koulí o průměru 100 milimetrů a váze čtyř kilogramů. (pim)

S kontrolou kulové dráhy zakladače pomáhali kromě osádky stroje i báňští záchranáři. Foto: (pim)

Servis dopravního pásma je společný Sev.en EC dokončí...

Od července mají v Severní energetické a Vršanské uhelné společný servis dopravního pásma. Pokračuje tak postupně sjednocování údržbářských činností pod jednotné vedení.

„Ke konci června skončila smlouva s dosavadním dodavatelem servisu dopravního pásma v Severní energetické, společností KSK Belt. V této souvislosti jsme se rozhodli, že s účinností od července budou tyto práce zajišťovány interně pro obě těžební společnos-

ti Střediskem servisu dopravního pásma, které organizačně patří do Vršanské uhelné. Abychom zajistili potřebnou kvalitu, adekvátně jsme navýšili počet zaměstnanců, kteří servis dopravního pásma zajišťují,“ vysvětlil Petr Procházka, technický ředitel Vršanské uhelné a doplnil: „Pokračujeme tak ve vytváření jednotného modelu poskytování služeb údržby například celou skupinou, abychom mohli co nejlépe využít všech synergických efektů a snížili i náklady na tyto služby.“

Pro uživatele služeb servisu dopravního pásma by se po převzetí těchto činností Vršanskou uhelnou nemělo nic změnit. „Gumaři“ mají svá detašovaná pracoviště jak na lokalitě ČSA, tak na Úpravně uhlí v Komůřanech, aby se zamezilo časovým ztrátám při přejezdech na pracoviště. Zaměstnanci servisu dopravního pásma už se také přestěhovali do vlastního objektu a jejich předešlé sídlo bylo vráceno majiteli, což je Palivový kombinát Ústí. (red)

Pokračování ze strany 1
Zahájila jednání se současnými dodavateli jednotlivých částí. Představenstvo dále informovalo o vzniku nové společnosti Czech Coal Engineering s.r.o., která je sesterskou organizací. Bude zajišťovat výhradně pro 7EC inženýrské činnosti zahrnující technický rozvoj, přípravu investic i jejich následné řízení. Vedením společnosti byl pověřen Jan Žižka, který má do konce roku připravit společnost tak, aby byla schopná realizovat tyto činnosti. (kapr)

Dieselových osobních aut bude ubývat

Pokračování ze strany 1
Jako referentský vůz na kratší jízdy v regionu se tento typ automobilu ideálně hodí. Servis Leasing nakoupí model s benzinovým tříválcovým motorem o objemu jeden litr a výkonu 70 kW (95 k), s pětistupňovou manuální převodovkou. „Sám jsem si Ibiza vyzkoušel a musím přiznat, že jsem byl mile překvapen jejími jízdními vlastnostmi, pohodlím a spolehlivostí na delší trasy. Era die-

selových motorů u malých osobních vozidel zřejmě končí a to nejen v Evropě. Vedle benzinových motorů nastupují především různé hybridní pohony a postupně přichází i čas „čistých“ elektromobilů.

„Běžní uživatelé referentských vozidel by neměli zaznamenat žádné výrazné změny, všechno jsou to vozidla z jednoho koncernu, která mají shodné prvky, ovládání a podobný design. Také

servis a další služby, na které jsou zvyklí, zůstanou beze změn,“ dodal ředitel. Už během prázdnin se začnou objednávat první automobily z kategorie referentských vozidel a zhruba v listopadu by měly být uživateli k dispozici. I nadále se budou používat ve skupině také vozidla osobních automobilů značky Volkswagen, jako je Golf, Passat a jiné, ale spíše jako manažerská vozidla. (pim)

selových motorů u malých osobních vozidel zřejmě končí a to nejen v Evropě. Vedle benzinových motorů nastupují především různé hybridní pohony a postupně přichází i čas „čistých“ elektromobilů.

Úpravna se na dva týdny zastavila

Poslední dva červencové týdny se zastavila výroba v komořanské úpravně uhlí. Nešlo o žádnou mimořádnou událost, ale o pravidelnou, každoroční, plánovanou odstavku.

„Odstávka se dělá každoročně v letním období, kdy je poptávka po uhlí standardně nejnižší. Plánujeme ji vždy dříve dopředu a termín konzultujeme i s úsekem obchodu, aby se všichni zákazníci mohli v do-

statečném předstihu předzásobit a dopad na jejich provoz byl co nejnižší,“ objasnil Libor Poncar, vedoucí úseku úpravy uhlí Severní energetické. Odstávka se kromě úklidu a čištění zařízení využívá i k rozsáhlejší opravě zařízení, které by nebylo možné zvládnout v běžném provozu. Letos se měnily dopravníkový pás N30 a poháněcí válce na dopravnících B4a,b. „Kromě toho probíhá i výměna tří-

dičů C41a, b, c, d, ale ta je natolik rozsáhlá, že začala ještě před odstavkou a bude pokračovat i po jejím ukončení,“ doplnil Poncar. V minulosti býval takzvaný výpad úpravny delší, trval i tři týdny. Postupným snižováním produkce uhlí a tím i využívání úpravárenské technologie se doba odstavky jednoho z nejdůležitějších provozů pro výrobu tříděných druhů uhlí zkrátila. (red)

OTÁZKA PRO...

Lubomíra Holého, místopředsedu Sdružení odborových organizací skupiny Czech Coal

Jaké novinky čekají letos na zaměstnance během Dne horníků?

Zřejmě největší změnou pro návštěvníky Dne horníků letos bude, že se musí obejít bez tradičního guláše. Úsporná opatření v rámci celé těžební skupiny se dotkla i našeho rozpočtu, a protože jsme chtěli

i nadále udržet jak formu, tak rozsah Dne horníků, aby si v programu mohl každý z návštěvníků najít to své, rozhodli jsme se vynechat guláš, který představoval v rozpočtu dost vysokou položku. V programu Dne horníků jsme chtěli udělat jen minimum změn, naopak jsme se snažili ještě ho trochu vylepšit. Jako každý rok proto bude něco k vidění na všech tradičních místech na hipodromu, nebudou chybět atrakce pro děti, včetně několika nových. Za novinku můžeme ale označit velkou LED obrazovku nad hlavním pódiem, aby si dění na jevišti mohli užívat i diváci, kteří nestojí přímo pod ním. Letos se také poprvé pokusíme zjistit přesný počet návštěvníků, kteří během Dne horníků projdou branou hipodromu. Každý by proto měl dostat podobný náramek, jako dostávají návštěvníci při vstu-

pu na hudební festivaly a další kulturní akce. Sloužit bude pouze k tomu, abychom na závěr zjistili, kolik zaměstnanců a jejich rodinných příslušníků Den horníků na hipodrom skutečně přilákal. Jedna, víceméně administrativní změna se týká členů Senior klubu. Ti byli informováni, že poukázky, které si dříve mohli vyzvednout na Dni horníků, jim letos Zaměstnanecské centrum pošle poštou. Jinak se ale ani pro ně nic nemění a doufáme, že si i tento rok najdou na hipodromu cestu, protože jsme v programu opět mysleli i na ně. Věřím, že si i letos zaměstnanci všech společností skupin Severní energetické a Czech Coal svůj Den horníků užijí. Snažili jsme se pro ně připravit zajímavý program a samozřejmě bude zajištěna i autobusová doprava do Chomutova i Mostu. (pim)

Tárovací vozy seřídily váhu v Údolí

Tárovací vozy, které na nakládacích místech seřizují kolejovou váhu, zaměřily do takzvaného Údolí, aby kalibrovaly váhu na 40. koleji. Loni na podzim tato pojízdná závaží se státním puncem kalibrovala ve Vršanech dvě váhy na nakládacím zásobníku.

Váha na 40. koleji je jednou ze tří vah používaných ve Vršanské uhelné. Tady se uhlí nakládá do souprav, které míří do litvínovské chemičky, případně do United Energy. Při poruše nebo odstavce může tato kolejová váha nahradit váhu v nakládacím zásobníku. „Všechny obchodní váhy se musejí pravidelně každé dva roky kalibrovat a úředně oceňovat. Naše kolejové váhy, protože obchodujeme s uhlím, jsou také považovány za váhy obchodní,

takže se tato povinnost vztahuje i na nás,“ vysvětlil Jindřich Bittner, zástupce vedoucího úseku uhlí Vršanské uhelné. Ke kalibraci kolejové váhy v Údolí se využila třídenní odstavka na tomto nakládacím místě, která zahrnovala i další činnosti. Měnil se například software, se kterým vážné pracují. „Byl už zastaralý a nový umí třeba i přesně detekovat místo, kde nastala porucha,“ doplnil zástupce vedoucího. (red)

Tárovací vozy nemají žádný nákladní prostor, nejsou určeno pro přepravu nákladu ani lidí. Mají speciální konstrukci a přesně danou hmotnost. Menší má tři nápravy, které slouží k lepšímu dosažení nápravového tlaku. Váží 29 tun a používá se mimo jiné při zátěžových zkouškách nových i rekonstruovaných mostů. Je relativně krátký, aby se vešel na váhu a bylo možné přidávat cejchovanou závaží. Obvykle bývá spojen s větším, čtyřnápravovým tárovacím vozem o hmotnosti 71 tun. Oba vozy jsou vybaveny cejchovanými závažími, a ačkoli dohromady váží přesně 100 tun, nejmenší závaží uvnitř jsou odstupňovaná po dekagramech. Zvláštěností tárovacích vozů je i to, že nemají brzdu, aby při jejím neustálém používání nedocházelo ke změně hmotnosti. (red)

Nový komín najížděcí kotelny chvaletické elektrárny měří 35 metrů a je složený ze dvou kusů. Foto: (kapr)

Kotelna má nový komín

Najížděcí kotelna v elektrárně Chvaletice dostala nově rekonstruovaný komín upravený na spalování zemního plynu. Komín se skládá ze dvou kusů, které na místo přesunuly jeřáby. „Je vysoký 35 metrů a horní díl je vybavený i větrovlamy na zmírnění účinků větrů působících na komín,“ uvedl Miroslav Pečeňa, projektový manažer. O přestavbě stávajících mazutových hořáků na

zemní plyn bylo rozhodnuto proto, aby kotelna plnila nové ekologické limity platné po roce 2018. K tomu bude vybudována plynovodní přípojka z města Chvaletice. Kotelna slouží k výrobě páry, která se využívá k najíždění bloků a pro výměníkovou stanici vytápění areálu Sev.en EC. Má dva kotle o celkovém instalovaném jmenovitém tepelném příkonu 37,9 MW. (kapr)

ANKETA

Kde jste letos trávili dovolenou?

Petr Trieb
Severní energetická

Žádnou velkou dovolenou jsme letos vůbec neplánovali. Byl jsem si ale zarybařit, to je nejlepší odpočinek, který si v září hodlám zopakovat.

Andrej Kohút
Vršanská uhelná

Letošní dovolenou jsme trávili týden ve Hřensku a týden na chalupě. Jen v tuzemsku, protože je tu krásně, jestli se ještě později vydáme do zahraničí, se ještě uvidí.

Květa Prinichová
Vršanská uhelná

Vybrala jsem si benefity a strávila týden na Mallorce, kde jsem byla vůbec poprvé. Letos už bych další případně volno chtěla trávit jen na chalupě.

David Skácel
Infotea

Teprve se chystáme a máme poměrně těžkou práci. Kvůli synovi chceme spojit pobyt u moře, protože tam ještě nebyl, s výletem k sopkám, které se mu zalíbily. Zatím tedy vyhrává Sicílie.

Rekordně rychlá přestavba na Armádě

V rekordně krátkém čase zvládli zaměstnanci úseku odvodnění přestavbu vertikálních čerpadel hlavní čerpací stanice do nové jámky na lokalitě Československá armáda.

„Původně jsme měli jít do přestavby až desátého července, ale rozhodli jsme se práce o týden uspišit a začít dříve s tím, že se pokusíme hlavní objem stihnout během červencových svátků,“ vysvětlil Petr Sigmund, vedoucí úseku odvodnění. Už o prvním státním svátku byla v nové pozici první sestava vertikálních čerpadel a zároveň se na ní vyměňovala z důvodu plánované opravy čerpadla. Ta budou z nové jámky čerpací stanice dodávat vodu k horizontálnímu čerpadlům. V sobotu 8. července se přemístila i druhá technologická sestava a se začátkem nového týdne, kdy původně měla přestavba začít, už se pouze zapojovaly přívodní kabely. Původní potrubí, kterým se důlní voda z hlavní čerpací stanice čerpá do úpravny důlních vod, bylo potřeba prodloužit o 40 metrů, stejně tak se zvyšoval i počet pontonů, protože kabely se mohou vést pouze po povrchu nad hladinou hlavní čerpací stanice. „Jedná se pro nás o výjimečnou akci, kte-

Vedoucí úseku odvodnění Severní energetické Petr Sigmund (vpravo) při kontrole prací těsně před dokončením přestavby. Foto: (pim)

rou se nám podařilo zvládnout v rekordním čase i v době probíhajících dovolených. Proto si velké poděkování zasluží všichni, kdo se na jejím zdárném průběhu podíleli, včetně zástupce vedoucího úseku Jindřicha Johna, který práce po celou dobu koordinoval,“ doplnil Sigmund.

Přestavba hlavní čerpací stanice, která se vždy nachází v nejnižším místě lomu a svádí se sem veškerá důlní voda, se dělá kvůli postupu těžby. V tomto případě kvůli zakládání vnitřní výsypky lomu ČSA. Původní jámka hlavní čerpací stanice měla objem zhruba 40 tisíc kubíků a těsně před přečer-

páváním do nové jámky tu byla hloubka zhruba 3,2 metru. Nová jámka, kam se bude voda nyní svádět a kam se přesouvá čerpací technologie, je zhruba poloviční, přesto dostatečná. V novém postavení by hlavní čerpací stanice v lokalitě ČSA měla vydržet asi do února příštího roku. (pim)

Záchranářská ocenění získali i hasiči Sev.en

Mezi nejlepší členy záchranných a bezpečnostních složek z Mostecká se zařadili i dva zaměstnanci Hasičského záchranného sboru (HZSP) Severní energetické. Ocenění předával mostecký primátor.

„Svou každodenní práci přispívají k záchraně lidských životů, k řešení mimořádných událostí, likvidují následky povodní a odhalují trestné činy. Za to si zaslouží náš obdiv a poděkování,“ zaznělo mimo jiné na tradičním každoročním setkání na mosteckém magistrátu.

Od mosteckého primátora a za účasti velitele HZSP Bronislava Vilhelma převzal ocenění Pavel Čermák, dlouholetý člen Hasičského záchranného sboru Sev.en, kde v současné době zastává funkci velitele družstva. K získání ocenění přivedly Pavla Čermáka velmi dobré organizační schopnos-

ti při řízení zaměstnanců - hasičů, obětavost při plnění všech úkolů a spolehlivost, ale i ochota sdílet pracovní i životní zkušenosti se svými kolegy ve sboru. Obětavost, svědomitost při plnění všech pracovních úkolů a spolehlivost stojí i za oceněním Pavla Peřta, který je strojníkem v Hasičském záchranném sboru Severní energetické. Je členem lezecké skupiny a soutěžního družstva ve vyprošťování. Svou pracovní iniciativou strhává své kolegy ve směně k lepším pracovním výkonům. Nad rámec svých pracovních povinností je již od roku 1999 členem Jednotky

Oba ocenění hasiči na společné fotografii s primátorem Mostu Janem Paparegou (druhý zprava) a velitelem hasičů Sev.en Bronislavem Vilhelmem (zcela vlevo). Foto: Archiv HZSP Sev.en

dobrovolných hasičů města Litvínova, kde v současnosti také vykonává funkci ha-

siče - strojníka a své zkušenosti předává mladším kolegům. (red)

Pomáhají udržovat provoz úpravny bez odpadů

Oficiálně tato profese patří do kategorie „obsluha strojního zařízení“, výstižnější a přesnější je ovšem označení operátor kalolisů. Samotná technologie kalolisů je součástí bezodpadového hospodářství úpravny uhlí.

Kalolisy na úpravě uhlí v Komořanech jsou samy o sobě velmi zajímavým zařízením, protože zpracovávají veškerou kalovou vodu, která při úpravě uhlí vznikne, a dělají tak tento provoz bezodpadovým. Filtrát ve formě koláče, který je výsledkem filtračního procesu, se vrací k dalšímu zpracování do provozu. Vyčištěná voda se využívá jako technologická voda. I když zařízení hodně zvládne automaticky, bez obsluhy se neobejde.

„Hlavní náplní práce operátora kalového hospodářství je vyprázdnit kalolis po ukončení filtračního procesu. Vizually kontroluje, zda dochází k samovolnému uvolňování filtračního koláče z kalolisu. Pokud se tak nestane, musí operátor desky dočišťovat ručně škrabkou, případně je opláchnout tlakovou vodou. Ve chvíli, kdy operátor svou práci dokončí, musí opět spustit další proces filtrace,“ vysvětlil Richard Švejkar, zástupce vedoucího úseku úpravy uhlí Severní energetické. Kalové hospodářství se skládá ze dvou linek, každá linka má padesát filtračních desek.

Pracuje se nepřetržitě

Kalolisy se na úpravě uhlí nezastaví, a proto se v ranních i nočních dvanáctihodinových směnách střídají také operátoři. Na každé směně musí být dostatečný počet pracovníků, aby zajistili bezproblémový a plynulý chod obou linek kalolisu. Operátoři musí během směny zařízení několikrát zkontrolovat.

„Plnění kalolisu je totiž závislé na celé řadě faktorů. Záleží na tom, kolik technologie je v provozu, jaká je kvalita uhelné vsázky, kterou úpravna zpracovává, a svou roli hraje i klimatické podmínky, například vlhkost uhelné vsázky. Pokud kalová voda obsahuje méně pevných částic, trvá filtrační proces déle. Obecně se dá říci, že kalolisy zvládnou jedenáct filtrací za směnu, tedy přibližně jednu filtraci za hodinu,“ objasnil Švejkar.

Pomáhají i jině

Ani při omezení provozu úpravny se operátor nezastaví. „Samozřejmostí je průběžné čištění a úklid pracoviště. Operátorům kalolisů navíc může předák přidělit v době odstávky nebo omezeného provozu i jinou práci. Nejčastěji pomáhají s úklidem v úpravně nebo mohou vykonávat dozor například při svařování. Rozhodně se nestává se, že by zůstávali nevytížení,“ doplnil zástupce vedoucího úseku.

Nejvíce v kontaktu jsou operátoři kalolisů s předákem objektu. S ním komunikují nejčastěji například při poruše zařízení. „Pokud nastane na kalolisech jakákoli porucha, kontrolu provádí předák, který ve spolupráci zajišťuje odstranění závady. Opravy menšího rozsahu pro nás obstarává údržba, ale některé části musí opravovat specializované firmy,“ připomněl Švejkar s tím, že drobné opravy a výměny, například výměnu filtračních plchetek, operátor kalolisů zvládne i sám. (pim)

Filtrační koláč by se měl z kalolisu uvolnit sám, pokud se tak nestane, musí to udělat obsluha kalolisu ručně. Foto: Archiv DN

CO MUSÍ UMĚT OPERÁTOR KALOLISŮ

- Nepotřebuje speciální vzdělání ani dovednosti. Obvykle na zapracování pod dozorem stačí jeden měsíc.
- Každý operátor má na starosti jednu linku kalolisu, na které zajišťuje plynulý provoz.
- Pracuje v nepřetržitém provozu ve dvanáctihodinových ranních a nočních směnách. Nejedná se o fyzicky náročnou práci, mohou ji zastávat i ženy.

KDYŽ SE ŘEKNE

Z téhle pípy si pít k obědu radši nečepujte, proudí jí profiltrovaná voda z kalolisů. Foto: (pim)

Pípa

Vysvětlovat co je to pípa a k čemu slouží, je obzvlášť v Čechách téměř zbytečné. Pípu a nejen jednu najdete i na kalolisech v komořanské úpravě uhlí. Nic lahodného k obědu byste si z ní ale nenatočili s ohledem na to, na jakém zařízení je instalována. Pípy v úpravně slouží k úplně jinému účelu. Proudí jimi

profiltrovaná voda z kalolisů. Pokud má na pohled čirou barvu, je všechno v nejlepší pořádku. Když ale některou pípu teče kalná voda, je to pro obsluhu kalolisů znamením, že se musí vyměnit příslušná filtrační plachetka. Název pípa pro část kalolisů pochází od firmy, která zajišťovala montáž zařízení. Zaměstnanci úpravny uhlí neměli důvod na tomto názvu cokoli měnit. (red)

Do Vrbna zamíří sportovci a svatebčané

Sto osmdesát dětí zaměstnanců společnosti skupin Czech Coal a Severní energetická si letos užilo začátek prázdnin v letním táboře ve Vrbně. Tentokrát se jejich pobyt nesl v retro stylu. Mnozí tábourníci si tak například poprvé v životě vyzkoušeli, jak se skáče guma.

„Letošní tábor proběhl bez problémů, program měli vedoucí připravený a bohatý, děti si ho užily, chutnalo jim u nás a odjížděly spokojené,“ zhodnotil jednou větou průběh čtrnácti táborových dní Miloš Holý, vedoucí LDT Vrbno. V programu chyběla populární tábournická pěvecká soutěž, o vystoupení ale děti nepřišly. „Už poněkoličkáte ve Vrbně vystoupila zpěvačka Eva Matějovská a ohromný úspěch sklídila dvojice kluků z Domažlic, kteří se doprovázejí na duhy a dokážou na ně zahrát od lidovek, přes nejznámější aktuální hity až po své vlastní skladby,“ uvedl Holý. Na závěr tábora dostal každý z účastníků pamětní list

a medaili jako upomínku na prázdniny ve Vrbně. Areál u rybníka Pálence ovšem nežije jen dětským táborem, ačkoli děti se tu až do září vystřídá hodně. Příjedu děti z Domu dětí a mládeže v Bílině, pravidelně tu pobyt pro matky s dětmi pořádá sdružení Women for Women, už podruhé sem letos zamíří klienti ústavu pro mentálně postižené z Háje u Duchcova. Vrbno si oblíbili i sportovci, kteří zdejší areál využívají na soustředění. „Přijedou sportovci z TJ Lokomotiva Most, následně karatisté a fotbalisté. Pravidelně se vracejí i účastníci srazu trabantů,“ doplnil Holý. Ujala se i novinka, kterou zavedli relativně nedávno – konání

Dětem už poněkoličkáte přijela zazpívat sympatická mladá zpěvačka Eva Matějovská. Foto: Archiv LDT Vrbno

svateb. V září tak ožije areál svatebním veselím. „Těší nás, že se nám ozývají také školy, které k nám míří na takzvané adaptační kurzy, letos už jsou

naplánované tři,“ připomněl vedoucí. Pokud by chtěl někdo do Vrbna zavítat jen tak na víkend třeba na houby, místo se pod-

le Miloše Holého určitě najde. Stačí zavolat a domluvit se. Informace a kontakt najdete na webových stránkách www.areasvrbno.cz. (pim)

Černí andělé mají zápasy nabitý srpen

Do zahájení sezony zbývá mistrovským házenkářkám Černých andělů ještě zhruba měsíc, přesto je během druhého prázdninového měsíce čeká slušný zápasový zářh.

Příprava se v DHK Baník Most rozběhla naplno už v červenci. „Hráčky žádné velké prázdniny neměly, už od června měla každá přímo na míru sestavený individuální tréninkový plán. Zhruba od poloviny července začala příprava pod vedením kondiční trenérky, od posledního červencového týdne startuje naplno herní příprava,“ vysvětlil trenér mistrovského týmu Peter Dávid. V srpnu Černí andělé odehrají přípravné zápasy a turnaje. Už 5. a 6. srpna je čeká domácí dvojzápas s německými bundesligovými vicemistryně-

mi z Thüringeru. Kromě A týmu žen sehrají přípravný zápas také dorostenecké týmy obou klubů. Od jedenáctého do třináctého srpna se v mostecké sportovní hale uskuteční další ročník mezinárodního turnaje Českého porcelánu Dubí. O týden později Černí andělé čekají na domácí palubovce další mezinárodní utkání, 18. srpna nastoupí proti holandským soupeřkám z Morrenhof Jansen Dalfsen, den nato proti týmu z druhé Bundesligy ze Zwicau. Poslední srpnový víkend začnou Černí andělé 26. srpna na turnaji v Německu, kde změ-

ří síly se soupeřkami z druhé třetí Bundesligy, 27. srpna je čeká přípravné utkání s nováčkem druhé Bundesligy Fuchse Berlin. Jak německý turnaj, tak utkání s Berlínankami absolvuje také mostecký tým starších dorostenek. Dobrou zprávou pro fanoušky je, že se mohou na všechna domácí přípravná utkání a turnaje přijít podívat do mostecké sportovní haly za dobrovolné vstupné.

Čeká je Evropský pohár

Kromě přípravy na nejvyšší házenkářskou soutěž se hráčky Mostu chystají i na Evropský

roce v rámci přípravy a shodou okolností zavítají do Mostu v srpnu i letos. Je neuvěřitelná náhoda, že soupeř, se kterým jsme se utkali v přípravě vloni a přivítáme ho v přípravě také letos, bude možná naším soupeřem i v poháru,“ komentoval pohárový los Dávid. „Papírově silnějším soupeřem by měly být Holanďanky, ale v tuto chvíli je těžké cokoliv odhadovat. Pro nás je důležité co nejlépe se připravit, abychom se v poháru předvedli v tom nejlépeším světle,“ doplnil trenér. Podporu v nejvyšší soutěži i v pohárech mají mostecké házenkářky jistotou od Vršanské uhelné, která i v nadcházející sezoně zůstává generálním partnerem DHK Baník Most. (red)

V červenci mostecké házenkářky hlavně trénovaly, v srpnu přijdou na řadu přípravné zápasy a turnaje, většina z nich na domácí palubovce. Foto: Archiv DN

Pout' bude letos skromnější Lišnici provoní štrúdlý

Tradiční Vavřínecká pout' v Havrani bude letos skromnější, ale děti o své atrakce nepřijdou.

„Tentokrát jsme se rozhodli nepřipravovat žádný speciální program, přijde o klasickou pout' s obvyklými atrakcemi, stánky a posezením,“ vysvětlila starostka Havraně Zdeňka Smetánová. Větší oslavy přichystala obec vloni, kdy si zároveň při-

pomínala 735. výročí od svého založení a na oslavy přispěla v rámci partnerské smlouvy také Vršanská uhelná. „Letos se nám navíc sešlo i poměrně dost investičních akcí, jako je rekonstrukce mateřské školy, kterou financujeme z vlastních zdrojů,

ale dostali jsme dotaci i na sběrný dvůr, chceme opravit komunikaci a jeden bytový dům, takže peněz není nazbyt,“ konstatovala starostka. Změna bude i u tradiční zábavy, která Vavřínecké pouti vždy předcházela. Letos to bude naopak. V sobotu 5. srpna se uskuteční pout' a až o týden později oblíbená zábava. (red)

Poslední srpnová sobota patří v Lišnici každému rok dětem, ale také jejich rodičům a všem, kdo rádi mlsají. Chystá se tu další ročník Lišnického štrúdlování.

„Pro nás už je to takřka klasická akce, na kterou vždycky připravujeme i doprovodný program, takže návštěvníci se mohou těšit na stánky, hudební vystoupení pro všechny věkové kategorie, pohádku pro děti a tradiční zakončený ohňostroj,“ přiblížil program Petr Pillár, starosta Lišnice. Letos se Lišnické štrúdlování koná 26. srpna od 13:00 hodin. Chybět samozřejmě nebude soutěž o nejchutnější závin, která je jako každý rok součástí programu. Loni porota ochutnávala šestnáct štrúdlů, a jestli vybrala ten nejchutnější, se mohli přesvědčit i návštěvníci, proto-

že každý kdo dorazil, to mohl posoudit. Loňskou novinkou bylo facebookové hlasování o nejhezčí štrúdl. Lišnické štrúdlování spojuje dohromady několik akcí. Původně se jednalo o recesi, která se ujala a letos se soutěží již posedmě. Zároveň se děti symbolicky loučí s prázdninami, a aby to úspěšným nebylo líto, přidala se večerní taneční zábava. V loňském roce bylo součástí lišnického štrúdlování i odhalení restaurovaných historických soch. Na přípravu akce obec každoročně využívá finanční dar z partnerské smlouvy s Vršanskou uhelnou. (red)

Obecní betlém se rozšiřuje

Řezbářské sympozium a následnou slavnost pojali letos v Poleradech trochu jinak než obvykle. Sympozium má už od loňska jasné zadání a slavnost se z hřiště přesunula přímo do centra obce. „Už v loňském roce jsme se s řezbáři dohodli, že bychom chtěli vytvořit velký vyřezávaný betlém. A tak se v rámci sympozia už druhým rokem zhotovují jed-

notlivé figury. Hlavní postavy už máme hotové a k nim i pár zvířat,“ uvedl Antonín Macháč, starosta Polerad. Změnu místa konání Poleradských slavností, které radnice přesunula z hřiště do centra obce, starosta vysvětlil následovně: „Rozhodli jsme se slavnost přesunout do centra, protože jsme právě střed obce v posledních letech opravi-

li a zvelebili. Chtěli jsme, aby si to nejen místní obyvatelé, ale i návštěvníci pořádně prohlédli a užili si příjemné prostředí.“ Část kulturního programu se kromě venkovních prostranství odehrála i na zahradě obecní restaurace. Na přípravu řezbářského sympozia i obecní slavnosti Polerady každoročně využívají peníze od Vršanské uhelné. (red)

NAŠE NABÍDKA

EDISONŮV KABINET

S DARWINEM NA CESTÁCH

WICHTERLEHO LABORATOŘ

KŘÍŽÍKOVÁ DÍLNA

NOVÝ EINSTEIN

Řekněte to ve škole!

více na www.chytrehlavy.cz

MÁME PRO VÁS 3 SOUTĚŽE

Již od 2. května do 30. října 2017 nebo do vyprodání zásob

Lajkujte stránku Chytré hlavy pro Sever a sdílejte naše příspěvky – můžete vyhrát **powerbanku**. Každý měsíc losujeme jednoho výherce!

Vložte na fotku či video na téma Já a technika. Použijte hashtag #chytrehlavy a hrajte o **virtuální brýle**.

Na naší stránku pošlete svůj nápad na propagaci Chytrých hlav a pomozte nám ho realizovat. Originální návrh odměníme **hoverboardem**.

CHYTREHLAVY.CZ

JÍDELNÍČEK

31. 7. PONDĚLÍ

Polévka: Hovězí s rýží a hráškem	A:1A,9,12
1 Bílinský guláš, těstoviny	A:1A,3,6,7
2 Vepřové ragú po italsku, brambory vařené	A:1A,3,7
3 Nudle s tvarohem	A:1A,3,6,7
4 Krkonošská masová pánev, hranolky	A:1A,3,6
5 Kovbojské fazole, chléb	A:1A,3,6,7,10,9
6 Bílinský guláš, houskové knedlíky	A:1A,3,6,7
1 Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky / těstoviny	A:1,3,7
2 Mleté biftečky v houbové omáčce, bramborové knedlíky	A:1,3,6,7,10

1. 8. ÚTERÝ

Polévka: Masový krém	A:1A,9
1 Vepřová krkovička po provensálsku, rýže dušená	A:1A,3,6,7
2 Opečená klobása, brambory na kyselo	A:1A,6,10,3,7
3 Pečený lilek s rajčaty a balkánským sýrem, tmavý rohlík	A:1B,3,6,7
4 Katův sňeh z kuřecího masa, bramboračky	A:1A,3,6,7
5 Bačovo rizoto	A:7
6 Vepřová krkovička po provensálsku, houskové knedlíky	A:1A,3,6,7
1 Bílinský guláš, těstoviny / houskové knedlíky	A:1A,9,12,3,6
2 Krkonošská masová pánev, rýže dušená	A:1A,3,6
3 Kovbojské fazole, chléb	A:1A,3,6,7,9,10

2. 8. STŘEDA

Polévka: Hovězí s krupicovými noky	A:1A,9,12,3,7
1 Hovězí maso na česneku, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Zapečené těstoviny se špenátem a uzeným masem	A:1A,3,7
3 Zeleninový talíř se sýrem, tmavé pečivo	A:1A,3,7
4 Hovězí na gyrosu a zázvoru, rýže divoká, zelený salát s pórkem	A:1A,7
5 Vepřové ledvinky na cibulce, rýže dušená	A:1A
6 Hovězí maso na česneku, brambory	A:1A,3
1 Vepřová krkovička po provensálsku, houskové knedlíky	A:1A,3,6,7
2 Katův sňeh z kuřecího masa, rýže dušená	A:1A,3,6,7
3 Bačovo rizoto	A:7

3. 8. ČTVRTEK

Polévka: Hovězí se smaženým hráškem	A:1A,9,12,3
1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky	A:10,9,1A,3,7
2 Uzená vepřová krkovička, brambory, okurka	A:1A,10,12
3 Kuskus s ovocem	A:1A,3,7
4 Vepřový plátek Barbecue, hranolky, zelený salát	A:1A,9,10
5 Kuřecí játra po maďarsku, rýže dušená	A:1A,3,7
6 Vepřová kýta na smetaně, těstoviny	A:10,9,1A,3,7
1 Hovězí maso na česneku, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Zapečené těstoviny se špenátem a uzeným masem	A:1A,3,7
3 Vepřové ledvinky na cibulce, rýže dušená	A:1A

4. 8. PÁTEK

Polévka: Cibulová s vejci	A:1A,9,12,3
1 Flamendr guláš, těstoviny	A:10,1A
2 Kebabčata, bramborová kaše s pažitkou	A:7,1A,6,10,3
3 Bramborové nočky s rajčaty, bazalkou a sýrem	A:1A,9,12
4 Kuřecí prsa se špenátem a žampiony, hranolky	A:10,1A,3,6,7,12
5 Kuře na zbojnický způsob, bramborové knedlíky	A:1A
6 Flamendr guláš, houskové knedlíky	A:1A,10,3,7
1 Vepřová kýta na smetaně, houskové knedlíky / těstoviny	A:1A,3,7,9,10
2 Kuřecí játra po maďarsku, rýže dušená	A:1A,3,7

7. 8. PONDĚLÍ

Polévka: Bramborová	A:1A,9,12
1 Segedínský guláš special, houskové knedlíky	A:1A,10,12,3,7
2 Kuřecí stehno na žampionech, rýže dušená	A:1A,7
3 Koblížky, čaj	A:1A,3,7
4 Kuřecí plátek na gyrosu, hranolky	A:1A,3,9
5 Uzená vepřová krkovička, hrachová kaše s cibulkou, okurka	A:1A
6 Segedínský guláš special, brambory vařené	A:1A,10,12,7
1 Flamendr guláš, těstoviny / houskové knedlíky	A:1A,3,6,7,10
2 Kuře na zbojnický způsob, rýže dušená	A:1A

8. 8. ÚTERÝ

Polévka: Čočková s párkem	A:1A
1 Vepřové srdce na smetaně, houskové knedlíky	A:9,7,10,1A
2 Přírodní kuřecí řízek, bramborová kaše	A:1A,7
3 Jablková žemlovka	A:1A,3,7
4 Kuřecí směs Mexico, bramboračky, zelený salát	A:3,6,9,1A,7
5 Maďarský guláš, chléb	A:1A,3,7
6 Vepřové srdce na smetaně, těstoviny	A:9,7,10,1A
1 Segedínský guláš special, houskové knedlíky	A:1A,3,7,10,12
2 Kuřecí stehno na žampionech, rýže dušená	A:1A,7
3 Domácí koblížky	A:1A,3,7

9. 8. STŘEDA

Polévka: Hovězí s kapustou a rýží	A:1A,9,12
1 Hovězí maso na žampionech, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Kuřecí roláda pečená, rýže šunková	A:1A,3,7
3 Přírodní kuřecí plátek, dušená zelenina	A:1A,3,6,7,9,10
4 Pikantní krkovička, fazolky se slaninou, bramborové lupinky	A:10,1A
5 Srbské rizoto, okurka	A:12,7
6 Hovězí maso na žampionech, bramborové knedlíky	A:1A,3,6,7,12
1 Přírodní kuřecí řízek, bramborová kaše	A:1A,7
2 Jablková žemlovka	A:1A,3,7
3 Čočková s párkem, chléb	A:1A

10. 8. ČTVRTEK

Polévka: Gulášová	A:1,9
1 Katův sňeh, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Rybí file šmažený, brambory, citrón	A:1A,3,7,4,6
3 Alpský knedlík s vanilkovým krémem	A:1A,3,7
4 Přírodní kuřecí řízek, hranolky, zelený salát s kukuřicí	A:1A,7
5 Fazole chilli, teplá uzenina /jemný párek/	A:1A,3,6,7,12
6 Katův sňeh, chléb	A:1A,3,7
1 Hovězí maso na žampionech, houskové knedlíky / bramborové knedlíky	A:1A,3,6,7,12
2 Kuřecí roláda pečená, rýže šunková	A:1A,3,7
3 Srbské rizoto	A:7,12

11. 8. PÁTEK

Polévka: Kminová s vejcem	A:1A,9,12,3
1 Hovězí pečené na slanině, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Pražské brambory, okurka	A:3
3 Houbový guláš z hlívy ústřední a žampionů, chléb	A:1A,9,12
4 Kuřecí gumbo, rýže basmati, RAW - mrk. salát s jablky, rozinkami a kokosem	A:1A,3,6,7,10
5 Řeznický sekaný řízek, bramborová kaše	A:1A,3,7
6 Hovězí pečené na slanině, těstoviny	A:1A,3,7
1 Katův sňeh, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Fazole chilli, jemné párky	A:1A,3,6,7,12

TEPLÁ A MRAŽENÁ JÍDLA

14. 8. PONDĚLÍ

Polévka: Frankfurtská s párkem a bramborem	A:1A,9,12,7
1 Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Kuřecí kebab, čínské nudle s pórkem	A:1A,6,3,9
3 RAW - Květákový kuskus	A:12
4 Vepřový špíz, rýže zeleninová	A:1A
5 Teplá uzenina /jemný párek/, fazole na kyselo	A:1,9,7
6 Hovězí maso na pepři, těstoviny	A:1A,3
1 Hovězí pečené na slanině, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Pražské brambory	A:3

15. 8. ÚTERÝ

Polévka: Čočková kyselá s brambory	A:1A,7,9,12
1 Vepřová kýta po cikánsku, houskové knedlíky	A:1A,10,9,12,3,7
2 Pečené kuřecí stehno, špagety se slaninou	A:1A,7
3 Vařené vejce, koprová omáčka, brambory	A:1A,3,6,7
4 Vepřový řízek Petra Voka, opečené brambory, zelený salát	A:1A,3,6,7
5 Bramborový závin se špenátem a uzeným masem	A:1A,3,6,7,12
6 Vepřová kýta po cikánsku, těstoviny	A:1A,10,9,12
1 Hovězí maso na pepři, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Kuřecí kebab, čínské nudle s pórkem	A:1A,3,6,9
3 Fazole na kyselo, jemné párky	A:1,7,9

16. 8. STŘEDA

Polévka: Hovězí s celestýnskými nudlemi	A:1A,9,12,3,7
1 Uzená vepřová krkovička, omáčka smetanový křen, houskové knedlíky	A:1A,7,3
2 Karbanátek smažený, bramborová kaše maštěná máslem, okurka	A:1A,6,10,3,8
3 RAW - Kimchi	A:6,11
4 Roštěná na žampionech, zeleninová rýže	A:3,6,9
5 Uherský guláš, chléb	A:1A
6 Uzená vepřová krkovička, omáčka smetanový křen, brambory vařené	A:1A,7
1 Vepřová kýta po cikánsku, houskové knedlíky / těstoviny	A:1A,3,7,9,10,12
2 Pečené kuřecí stehno, špagety se slaninou	A:1A,7
3 Šátečky s džemem 4ks	A:1A,3,7

17. 8. ČTVRTEK

Polévka: Česnečka z Tofu	A:1A,9,12
1 Plzeňský guláš, houskové knedlíky	A:1A,6,3,7
2 Četnická směs, brambory vařené	A:1A,7
3 Bavorské vdolky	A:1A,3,6,7
4 Kuřecí prsa s brokollicovou omáčkou, bramborové lupinky	A:7,1A,3,10,6,9
5 Opečená klobása, pikantní čočka	A:6,1A
6 Plzeňský guláš, rýže dušená	A:1A,6,3
1 Uzená vepřová krkovička, omáčka smetanový křen, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Karbanátek smažený, bramborová kaše maštěná máslem	A:1A,3,6,8,10
3 Uherský guláš, chléb	A:1A,7

18. 8. PÁTEK

Polévka: Uzená s kroupami	A:1A,9,12
1 Vepřová kýta na paprice, těstoviny	A:1A,7
2 Hovězí kostky pražského uzenáře, rýže dušená	A:6,1A
3 Nudle se žampiony, okurka	A:1A,3,6,7
4 Kuře na kari, rýže basmati, RAW - mrk. salát s jablky, rozinkami a kokosem	A:3
5 Lečo s klobásou, chléb	A:1A,3,7
6 Vepřová kýta na paprice, houskové knedlíky	A:1A,3,7
1 Plzeňský guláš, houskové knedlíky / rýže dušená	A:1A,3,6,7
2 Pikantní čočka, klobása	A:1A,6

21. 8. PONDĚLÍ

Polévka: Dršťková	A:1A,9
1 Debrecínský vepřový guláš, těstoviny	A:1A,3
2 Uzená vepřová krkovička, šoulet	A:9,1A,7
3 Domácí koláčky, čaj	A:1A,3,7
4 Kuřecí směs Mexico, kuskus	A:3,6,9
5 Vepřové maso v kapustě, brambory vařené	A:1A
6 Debrecínský vepřový guláš, houskové knedlíky	A:1A,3,7
1 Vepřová kýta na paprice, těstoviny / houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Hovězí kostky pražského uzenáře, rýže dušená	A:1A,6

22. 8. ÚTERÝ

Polévka: Špenátová	A:1A,9,12,7,3
1 Kuře ala kachna, houskové knedlíky, kysané zelí bílé	A:7,10,12,1A,3
2 Zapečené těstoviny s uzeným masem, okurka	A:1A,3,7,10
3 Sladké vrtule, mléko	A:1A,3,7
4 Kapr na máslové kapustě, brambory	A:1A,3,4,10
5 Pikantní vepřový guláš s játry, chléb	A:1A,3,6,7
6 Kuře ala kachna, bramborové knedlíky, kysané zelí bílé	A:7,10,12,1A,3,6,7
1 Debrecínský vepřový guláš, houskové knedlíky	A:1,3,7
2 Kuřecí směs Mexico, rýže dušená	A:1A,3,6,9
3 Dršťková polévka, chléb	A:1A,9

23. 8. STŘEDA

Polévka: Zelná s klobásou	A:10,12,1A,7,9
1 Zabijačkový guláš, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Zahradnická sekaná pečeně, bramborová kaše	A:1A,6,10,3,7
3 Těstovinový salát s tuňákem	A:1A,3,4
4 Steak z vepřové krkovičky s houb. přelivem, bramborové lupinky, zelený salát	A:1A,7
5 Špagety s vepřovým masem a rajčaty	A:1A,3,6
6 Zabijačkový guláš, těstoviny	A:1A,3
1 Kuře ala kachna, houskové / bramborové knedlíky, zelí bílé	A:1A,3,6,7,10,12
2 Zapečené těstoviny s uzeným masem	A:1A,3,7,10
3 Tvarohové šátečky 4ks	A:1A,3,7

24. 8. ČTVRTEK

Polévka: Rajčatová s kapáním	A:1A,7,3
1 Hamburgská vepřová kýta, houskové knedlíky	A:10,1A,9,7,3
2 Kuřecí steak na pepři, brambory vařené	A:1A,7
3 Balkánský džuveč ze sóji, houska 2 ks	A:1A,6
4 Smažený sýr, brambory vařené maštěné máslem, tatarská omáčka	A:7,1A,3,6,10
5 Vepřová játra na česneku, rýže dušená	A:1A
6 Hamburgská vepřová kýta, těstoviny	A:10,1A,9,7,3
1 Zabijačkový guláš, houskové knedlíky	A:1A,3,7
2 Sekaná pečeně, bramborová kaše	A:1A,3,7
3 Špagety s vepřovým masem a rajčaty	A:1A,3,6

25. 8. PÁTEK

Polévka: Kminová s vejcem	A:1A,9,12,3
1 Vepřová kýta, omáčka žampionová smetanová, houskové knedlíky	A:7,1A,3
2 Uzené kuřecí stehno, bramborová kaše	A:1A,3
3 Palačinky se zavařeninou	A:1A,3,7
4 Přírodní hovězí plátek, hranolky, zeleninová přízdoba	A:10
5 Rizoto z vepřového masa, okurka	A:10,7
6 Vepřová kýta, omáčka žampionová smetanová, těstoviny	A:1A,3,7
1 Hamburgská vepřová kýta, houskové knedlíky / těstoviny	A:1A,3,7,9,10
2 Kuřecí steak na pepři, rýže dušená	A:1A

Ptačí ráj našel ornitolog na šachtě

Pořad České televize Gejzír zaměřil na šachtu. Režisér si jako zajímavou osobnost pro svou reportáž vybral ornitologa Václava Berana, který už několik let sleduje populaci ptáků také ve Vršanské uhelné.

V šestiminutové reportáži se proto objeví záběry z lokality Vršany a Jan Šverma, kde Václav Beran pozoruje ptactvo. Natáčelo se u jedné z vodních ploch v předpolí lomu Jan Šverma, sčítání břehulí v lomu Vršany i kroužkování mláďat lindušek, které Beran sleduje v rámci projektu, jehož partnerem je Vršanská uhelná. Režisér s ornitologem zaměřili i na kontrolu hnízd čápů nebo na skládku komunálního odpadu za racky. „Sezona ornitologa začíná v půlce dubna a končí na konci července. Já téměř celé toto období trávím v lomech,“ přiznal během natáčení Václav Beran. A ukázal, jak se láká, jí samečci lindušek, aby mohli dostat geolokátor, tedy jakýsi batůžek, který vědcům pomáhá zjistit, jak ptáci migrují. Proto se nyní poměrně přesně ví, že létají přes Francii a Španělsko do Mauretánie a Senegalu.

Na dotaz, proč se zaměřuje právě na šachtu a její okolí, odpověděl ornitolog velmi prozaicky. „Jsou tu plochy, které už se v běžné krajině ne vyskytují. Všude jsou buď pole, nebo lesy, navíc intenzivně obdělávané, kdežto tady se dá na místech, která ještě neprošla rekultivací, najít dnes už téměř vymizelý, klasický úhor, což je ráj pro ptáky. Oblíbily si ho lindušky úhorní, milují ho skřivani, objevili jsme tu dytělka úhorního, což je velmi vzácný druh, který v Československu hnízil naposledy v roce 1992 a od té doby tu jeho hnízdění nebylo potvrzeno. V rámci republiky jsou to zcela unikátní plochy.“ Svě kouzlo nejen pro ptáky, jako jsou moták pochop, labuť, lyska černá nebo potápky, mají také vodní plochy v okolí povrchových lomů. Voda je velmi čistá a nechovají se v ní ryby. V hojném počtu se tu daří třeba kuňkám nebo skonanům skřehotavým.

S linduškami končí

Během uplynulých čtyř let se Václav Beran asi nejvíce ve Vršanech věnoval lindušce úhorní. „Pracoval jsem na projektu podporovaném Vršanskou uhelnou, který se týkal právě lindušek. Letos končí a měl by mapovat výskyt lindušky úhorní, bělořita šedého a strnada zahradního ve všech lomech v kraji. Samozřejmě bude k dispozici i těžařům. Kromě toho bude součástí i ministerstvem certifikovaná metodika, jak k těmto ptákům přistupovat a pomáhat jim,“ uvedl Beran. Lindušky patří mezi kriticky ohrožené druhy ptáků. Až do roku 2009 se podle odhadů mělo na celém území Česka vyskytovat pouhých 20 až 40 párů. V současné době jen ve Vršanech žije a hnízí zhruba dvojnásobek. „Letos lindušky ještě nemáme spočítané, ale mělo by jich být zhruba stejně jako loni, šedesát až sedmdesát párů,“ doplnil ornitolog a přidal i několik zajímavostí, které zjistil během sledování v posledních letech. Třeba, že tyto ptáky rádi hnízí pohromadě. Vybírají si větší, souvislé plochy, kde může žít i několik párů vedle sebe. „To je případ místa nedaleko jednoho ze zaklada-

Takhle se Václav Beran snaží lákat lindušky. Foto: (pim)

čů v lokalitě Jan Šverma, kde hnízilo pět párů a v těsném okolí další,“ poznamenal Václav Beran. Otázka, kolik vlastně ve Vršanech a v okolí žije ohrožených druhů ptáků, není ani pro ornitologa snadná. „Bylo by to dlouhé počítání, pravdělně tu hnízí lindušky úhorní, bělořiti šedí, břehule, koni-

pas luční, bramborníček černohlavý a hnědý, strnad luční, slavík modráček a celá řada dalších druhů, které cíleně nesledujeme. Ale také třeba jeřáb popelavý, husa velká, moták pochop, rákosník velký, pěníce vlašské dokonce na několika místech. Těch druhů je opravdu hodně,“ uzavřel ornitolog. (red)

Umění se vrací do bývalé rozvodny

Přímo v areálu Podkrušnohorského technického muzea, v objektu bývalé rozvodny, vznikl netradiční výstavní prostor, kde si už třetím rokem mohou návštěvníci prohlédnout výstavy převážně fotografů a grafiků z celých Čech.

„Objekt bývalé rozvodny má své kouzlo. A je unikátní i tím, že nemá klasické výstavní parametry a není tudíž klasickou galerií, na jakou jsou lidé běžně zvyklí,“ vysvětlil Petr Havlík, který je kurátorem zdejších výstav, ale s Podkrušnohorským technickým muzeem spolupracuje i jinak, je například autorem grafické podoby expozice rudného dobývání. Zatímco jinde se bývalé industriální budovy přestavují na moderní výstavní sály, v případě Galerie Julius III tomu bylo naopak. Snahou bylo ponechat maximum původního vybavení objektu. Tím, že se vystavovaná díla nacházejí v kójiích starých transformátorů, dostávají další rozměr a unikátní story si nemohou vynachvá-

lit ani ti, kdo zde už své práma předvedli. „Během předešlých let tu bylo k vidění deset výstav, převážně fotografií a grafiků. To je vlastně jediné, co mají umělci, kteří se zde prezentovali, společně. Jinak tu panuje velká liberálnost, autoři sami si vyberají díla, která chtějí veřejnosti ukázat a nikdo je nijak neomezuje,“ doplnil Havlík s tím, že zavřené dveře tu nemá nikdo. Každá výstava trvá přibližně měsíc, výjimkou byla loňská sezona, kdy bylo výstav méně, ale trvaly déle. Pro veřejnost jsou otevřené jen během muzejní sezony. A z plánovaných výstav za zmínku stojí například na zářích chystané práce Ivan Kleina, člena svého času velmi populární umělecké skupiny Mostečtí fotografové. (red)

Bývalá rozvodna má jako galerie své kouzlo. Foto: Archiv DN

STRUČNĚ

Vlci v horách

Snímky, na kterých přímo před objektivem pózuje vlk obecný, přinesly fotopasti umístěné v Krušných horách. První informace o tom, že se do hor vrátili vlci, se objevily již před rokem a od podzimu jejich pohyb monitorují jak fotopasti, tak dobrovolné vlčí hlídky. Trvale žijící vlci byli dosud zaznamenáni pouze na Kokořínsku a v Broumovských horách. (kat)

Akční plán Restartu

Vláda schválila akční plán tzv. programu Restart, který má zlepšit postavení Ústeckého, Karlovarského a Moravskoslezského kraje. Do roku 2030 má stát investovat na jednotlivá opatření k nastartování hospodářských i sociálních změn více než čtyřicet miliard korun, z toho letos má přijít šest miliard. Akční plán zahrnuje celkem 65 konkrétních opatření. Mezi prvními budou například obnovy starých průmyslových areálů, opravy silnic druhé a třetí třídy či zavádění nových technologií v podnicích. (kat)

Jak se správně čte a kreslí drnoberk

Setkat se s archeologem v létě není úplně snadné. Celé dny tráví v terénu, odkud si vozí krabice plné pokladů. Po červencovém dni v rozpálených výkopech v Libkovicích si na mě našel čas Milan Sýkora z Ústavu archeologické památkové péče v Mostě. Jak mění moderní technologie práci archeologa, kolik reality a kolik fantazie skrývají trojrozměrné modely hradů a co je to drnoberk, prozradil v rozhovoru.

Co hledáte v Libkovicích?

Jsme tam už třetím rokem. Jedná se o ojedinělý komplexní výzkum vesnice. Z nejrůznějších důvodů v regionu zaniklo kolem stovky lidských sídel, ale žádné nebylo důkladně prozkoumáno. Chce-

Dovedu si představit, že jsou to hodiny a hodiny u počítače, než si můžeme prohlédnout vaše úžasné trojrozměrné modely hradů...

Jestliže chceme před veřejností svou práci obhájit, musíme ukázat, že má smysl. To

navršené, co srovnané či zřícené. Precizním zaměřením se potom značnou propojovat úseky zdí. Tedy skladba a dispozice hradních objektů jsou objektivní. Jak vypadal hrad do výšky, jaké byly okenní otvory, kolik měl pater - tam už vycházíme z analogií, tedy je to subjektivní a můžeme to označit za fantazii. Jiné je to u zachovalých hradů, třeba Hasištejnu. Tam už přesně odměřujeme veškeré detaily a přenášíme do 3D modelu.

Bylo by skvělé mít tyto modely nejen v počítači, ale i v realu. Uvažujete o tom?

Tohle nás také napadlo, ostatně máme tu i 3D tiskárnu. Pro 3D tisk je třeba modely ještě

Milan Sýkora se věnuje 3D modelování hradů. Foto: (kat)

„Archeologie je obor, kde člověk tráví hodně času v terénu, na zajímavých místech, je to dobrodružné. Sice ne úplně ve stylu Indiana Jonese, ale nalézání věcí je velká radost.“

me nyní tuto vesnici vykopat kompletně, zároveň se zabýváme mapováním v terénu, stavebně-historickými průzkumy a archivními rešersemi. Máme unikátní příležitost studovat vývoj parcel, na kterých se žilo nepřetržitě od 13. století do 90. let 20. století. Můžeme sledovat proměny domů, usedlostí, i proměny mentality obyvatel.

byl důvod, proč jsem se začal věnovat 3D modelaci hradů. Z obrázků půdorysů toho laik moc nepozná, ale pohybuji se virtuální model hradu vše objasní. Je to ale samozřejmě hrozný ztrout času a navíc i finančně náročné, protože musíme kupovat nejrůznější data, třeba leteckou fotogrametrii, digitální modely terénu apod. Mým snem je vymodelovat takto všechny hrady na

dál upravovat a to je náročné. Ale lákalo by mě to.

Když mluvíme o moderních technologiích, jako je 3D tisk, jak je na tom archeologie? Vtrhly do ní výrazně, nebo je stále základem štetěček?

Na práci v terénu se moc nezměnilo. Bohužel stále nikdo nevnalazl lopatu, která by vyhazovala hlínu sama. Mo-

Jakým způsobem se chcete o výsledky svého výzkumu podělit s nejširší veřejností?

Máme vzor ze zaniklých německých vesnic okolo dolů v Horní Lužici, kde vyšly rozsáhlé publikace z výzkumů. Chtěli bychom zpřístupnit webový portál, kde by si zájemci na základě map nebo jmen předků mohli hledat, co jsme na jakém pozemku zjistili, ať už archeologicky, stavebně-historickým průzkumem nebo archivně. Buďe to ale běh na dlouhou trať. Libkovicé jsou velké, do roku 2025 máme mít odkrytou jižní část, kam postupuje důl. Po každé sezoně ale chceme zpřístupňovat část výsledků.

Rok archeologa se dělí na dvě části – léto tráví ve výkopech a v zimě pak zpracovává, co si z terénu přivezl. Které z těch období máte raději?

Většinou se na konci práce venku těším, až si sednu za počítač, a na konci dlouhého zimního období se těším ven.

„Lidi, kteří se zajímají o historii tohoto kraje, opět přibývá s tím, jak tu i generace poválečných přistěhovalců získávají kořeny.“

českém severozápadě. Je jich kolem padesáti, takže mám co dělat.

Modelujete i hrady, z nichž zbylo jen pár hromad kamení. Nakolik je potom 3D model odrazem historických faktů a nakolik fantazii tvůrce?

Záleží na míře drnoberkosti hradu...

To bude nějaký odborný archeologický termín?

Takový archeologický žert. Berk nebo-li hrad, ze kterého už nám zbyl jen ten drn... Tedy záleží na tom, v jakém stavu zániku hrad je. Nicméně i z největších drnoberků se dá vyčíst řada informací, které v terénu necvičenému oku uniknou. Pomocí letecké fotogrametrie a geodetického zaměřování získáme 3D model terénu a dozvíme se, co je vykopané, co je

věk tráví hodně času v terénu, na zajímavých místech, je to dobrodružné. Sice ne úplně ve stylu Indiana Jonese, ale nalézání věcí je velká radost. Je úžasné, když objevujete předměty, které si dokážete spojit s lidskými jmény. Teď třeba kopeme na Kalichu a nacházíme věci, které můžeme spojit přímo s Janem Žižkou. Skrze tyto předměty a situace v terénu poznáváte tehdejší lidi a jsou vám blízcí.

Jaký mají ohlas? Čtete spoustu kladných komentářů, lidé žádají další díly nebo doplňující informace a reakcí přibývá. Největší sledovanost mají samozřejmě atraktivní památky jako Jezeří nebo Hasištejn, ale prokládáme to i opravdovými drnoberky jako Žeberk. Lidé, kteří se zajímají o historii tohoto kraje, opět přibývá s tím, jak tu i generace poválečných přistěhovalců získávají kořeny. Je to vidět třeba na tom, jak se prodávají knihy o Litvínově a Mostu i na boomu zájmu o starý Most. (kat)

O své poznatky se teď pokouší dělit s ostatními

i prostřednictvím týmu Historie v terénu, s nímž natáčíte videa o hradech i dalších zajímavých historických místech na Litvínovsku...

Mgr. Milan Sýkora
42 let, Most

- vystudoval Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy
- archeolog Ústavu archeologické památkové péče severozápadních Čech v Mostě
- jeho specializací jsou hrady a tvrze a oblíbeným historickým obdobím středověk
- vedle výzkumů se věnuje modelaci trojrozměrných historických podob hradů v severozápadních Čechách, dokončil modely například Hasištejnu, Nového Žeberku, Mostu
- s týmem Historie v terénu točí videa o hradech a dalších zajímavých místech Litvínovska (dostupná na youtube)
- je spoluautorem knihy Pyšná sídla mocných – hrady a tvrze na Mostecku a monografie o hradu Oltářík

DEN HORNÍKŮ

8. 9. 2017

HIPODROM

- 13.15 - 01.15 Autobusová kyvadlová přeprava Most – Hipodrom
 14.00 - 20.30 Program – dětské centrum
 15.00 - 21.45 Program – hlavní pódium, VIP místnost
 21.20 - 01.00 Večerní program v pártý stanu, ve VIP a restauraci

HLAVNÍ PODIUM

- 15.00 - 16.00 Vlasta Věbr – program pro děti
 16.30 - 17.15 EX – Team
 17.45 - 18.30 AC/DC revival
 19.00 - 19.45 Petr Kotvald
 20.15 - 22.00 Big Band Felixe Slováčka s hosty
 (Leona Machálková aj.)

VEČERNÍ PROGRAM

- 22.00 - 01.00 Restaurace – Kamufláž
 22.00 - 01.00 VIP místnost – DJ Schauer
 22.00 - 01.00 Párty stan – Promile

DĚTSKÉ CENTRUM

- 14.00 - 20.30 Hornická pouť
 15.30 - 17.30 Jízdy na koních

ODPOLEDNÍ PROGRAM

- 15.00 - 18.00 VIP místnost - živě - Mostečanka (dechovka)

JÍZDNÍ ŘÁD AUTOBUSOVÉ DOPRAVY

CHOMUTOV - SMĚR - HIPODROM MOST

Chomutov, Březenecká (park. u Penny)	14.15	14.30	14.45	19.00
Jirkov, Horník (zastávka trolejbusu)	14.25	14.40	14.55	19.10
Hipodrom Most	14.45	15.00	15.15	19.30

HIPODROM MOST - SMĚR - CHOMUTOV

Hipodrom Most	18.00	21.00	22.15	24.00
Jirkov, Horník (zastávka trolejbusu)	18.20	21.20	22.35	24.20
Chomutov, Březenecká (park. u Penny)	18.30	21.30	22.45	24.30

MOST - SMĚR - HIPODROM - A ZPĚT

od 13.15 do 01.15 - zajištěna kyvadlová doprava (zastávka u bývalé „RYBÁRNÝ“)

7 Severní
energetická

Vršanská uhelná

Coal Services

Sedmnáct dní přežili v hlubině Dolu Emeran

Letos uplyne 125 let od důlní havárie, která se shodou okolností stala o svátku svatého Prokopa 4. července. A český patron jakoby držel nad horníky ochrannou ruku, protože se jako zázrakem podařilo zachránit z hlubiny Dolu Emeran v Bílině po více než sedmnácti dnech trojici horníků.

Jejich záchrana trvala sedmnáct dní a dvě hodiny, tedy plných 410 hodin. Popis celé události zachytil Miroslav Mašek v knize Důlní katastrofy severočeské hnědouhelné pánve. Šachta Emeran patřila na konci devatenáctého století do majetku Mostecké uhelné společnosti. Nacházela se na státní dráze asi 25 minut od Bíliny. Sahala do hloubky 83 metrů a hlavní chodba měřila 1 600 metrů. V severní části této chodby se nacházelo několik výše položených uhelných komor, které se osudného 4. července 1892 staly dějištěm nehody. Mezi 7 a 8 hodinou večerní došlo k průvalu vod a kuřavky a zatarasovaný vchod i východ ze šachty uvěznil v podzemí trojici havárií - Jindřicha Horáka, Jakuba Šátka a Františka Makrlíka.

Zachráně předcházel úklid
V době havárie pracovalo v severní části Dolu Emeran osm mužů. Dva bratři Černí se nacházeli v otvoru do plánu

č. 521 (uhelné komory) a chystali se pracovat. Asi 15 metrů od místa kde oba bratři pracovali, zaslechli, jak padá drobné uhlí a zahlédli, jak jejich kolegové Horák a Klouček otvorem v plánu vyběhli, aby se od pádu uhlí uchránili. Zatímco Klouček šel směrem k bratrům Černým, Horák šel na opačnou stranu. Později to vysvětloval tím, že se vracel pro kabát, ve kterém měl 1 zlatý a 60 krejcarů. Příval suchého písku jej společně s kolegy Šátkem a Makrlíkem, kteří sem přiběhli ze sousední chodby, uvěznil pod zemí. V podzemí ale zůstala ještě jedna dvojice horníků - Slapnička a Krumpos. Ti se sice také snažili najít cestu ven z hlubiny, ale nakonec se museli vrátit a před dalším přívalem písku a vody se zachránili ve výše položených zásečích v komoře. Trojice horníků, které se podařilo z hlubiny dostat včas, sdělila službu konajícímu naražeci vozů, co se stalo. Ten to oznámil správci dolu Buschovi, který

okamžitě s šichtmistrem a důlním denní směny sjel na místo události a zahájil záchranné práce. Jako první muselo být obnoveno větrání v dole, následovaly velmi složité záchranné práce. Postupně se zjistilo, že rychlé vyproštění nešťastníků není možné, proto se začalo se systematickým vyklíčením chodeb od písku a bahna. Jako velmi reálná se ukázala záchrana horníků Slapničky s Krumposem. Podle výpovědí těch, kteří se dostali na povrch včas, bylo možné, že se ze svého pracoviště vůbec nevzdálili. Pomocí záchranné chodby naproti plánu č. 521 se tak oba dva podařilo během 32 hodin od průvalu vyprostit v relativně dobrém stavu.

Chtěli jíst a kouřit

Správa dolu se snažila, aby se v záchranných pracích pokračovalo, ale co neopatrněji. Nakonec bylo z dolu vytaženo více než 4 000 m³ písku v 2 140 huntech. Až ve čtvrtek

21. července v devět hodin večer zaslechli zachránci volání o pomoc. Jako první byl z hlubiny vynesena František Makrlík, který přesně popsal, kde se nachází jeho dva kolegové. Ti byli nalezeni během půlhodiny a vyproštěni. V přízemní budově dolu byla připravena zvláštní světnice, do které byli všichni zachráněni přeneseni, což bylo asi v jednu hodinu v noci. Se záchrannými pracemi bylo spojeno i několik úsměvných situací. Ještě než donesli k důlní kleti Jakuba Šátka, ptal se správce dolu, zda budou vyplaceni i za dny strávené pod zemí. Zachráněný Horák se zase sháněl po jídle slovy: „Přinesou mně, pane hostinské, jeden párek.“ Když ho ze síně přenášeli, sebral nepozorovaně dva kousky sucharu a hltavě je pojídal. Také dostal chuť na kouření, a jakmile doktor přišel, hned ho posílil o jedno cigáro. Ten mu ovšem nevyhověl. „Ze stravy, která byla zachráněným pod lékařským dohledem podávána, jmenovatí služba se hlavně co dvě hodiny teplé mléko s cognacem, silnou polévku se suchary a k uhašení velké žízň červené víno s piškoty. Tak tomu bylo po dva dny, třetího dne dostali ještě mimo toho

každý dvě porce dušeného hovězího strouhaného masa,“ doplňuje poměrně podrobně dochovaná zpráva, Záchrana tří horníků po sedmnácti dnech vyvolala v okolí senzací a dobové materiály uvádějí: „Houfy obecně všech stavů putují do bytu, kde zachráněni leží a přinášejí jim buď peníze nebo něco k občerstvení nebo alespoň slova útěchy a soucitu. Mezi prvními, kteří zachráněni navštívili a jim blahopřáli, byli pan vrchní inspektor Michálek a báňský komisař Dr. Gattnar, kteří spolu se správcem dolu p. Buschem v pátek dne 22. července celou událost vyšetřovali. Ubožákům těmto byla vyplacena mzda za celou dobu denní i noční, co strávili pod zemí a rovněž od pokladny nemocniční dostávají jistý příspěvek. Mimo to zaručil jim pan centrální ředitel přiměřený dar a rovněž soucinné občerstvení poskytuje četné dary.“ V pátek 22. července bylo osazenstvu Dolu Emeran dáno „prázdné“ a v děkanském chrámu páně v Bílině byla sloužena mše svatá. „Až pak se všichni tři pozdraví, bude za jejich přítomnosti odbýváno slavnostní Te Deum v Bílinském chrámu Páně,“ končí zpráva o události. (red)

SLAVNÉ SEDMIČKY

1687: Na Červený Hrádek přichází Jan Brokoff

Roku 1687 se z Klášterce nad Ohří do Červeného Hrádku u Jirkova stěhuje sochař Jan Brokoff. Po dvou letech ve službách Thunů přichází na pozvání Ferdinanda Maxmiliána Hrzána pracovat na výzdobě červenohrádeckého zámku, který prochází od poloviny 17. století velkou přestavbou.

Jan Brokoff, který pocházel z území dnešního Slovenska, se významně zasloužil o barokní podobu několika zámků na severozápadě Čech. V proslulosti ho však ještě předčil jeho syn Ferdinand Maxmilián Brokoff, přední český barokní sochař.

Jan pocházel ze ševcovské rodiny, narodil se roku 1652 a vyučil se řezbářem. Již jako třia dvacetiletý se dostal do Prahy a poté přesídlil do západních Čech. Nejprve pracoval pro hraběte Lažanského v Manětíně a také pro hraběte Thuna v Klášterci nad Ohří, kde vytvořil rozsáhlou sochařskou vý-

zdobu, kterou je možné obdivovat v zámeckém parku a na náměstí.

V roce 1687 přichází rodina Brokoffů na Červený Hrádek, kde František Maxmilián Hrzán pokračuje v rozsáhlé rekonstrukci zdejšího zámku. Tu započal již v roce 1655 jeho otec Jan Adam Hrzán, který převzal tvrz Červený Hrádek zpustošenou třicetiletou válkou a prakticky neobyvatelnou. Přestavba do dnešní podoby trvala do roku 1675, pak ještě pokračovaly práce v interiéru. Z této doby pochází i nedávno zrestaurovaný Rytířský sál.

Nádvoří zámku se sochami Jana Brokoffa. Archiv KVIZ Jirkov

Na Červeném Hrádku Jan Brokoff pracoval a žil dva roky a vytvořil tu řadu děl. Z jeho dílny pochází dvě kašny, chrlič vody v zahradě, sochy u kašen na nádvoří zámku. Další jeho sochy – Mars a Léda jsou umístěny v parku u říčky Chomutovky za bývalým jezuitským areálem v Chomutově. Z jeho dílny pocházejí i vázy na zámeckém schodišti či sochařská výzdo-

ba morového sloupu na jirkovském náměstí, ta je ale zřejmě už dílem jeho následovníků, protože vznikla v roce 1695, kdy žil Brokoff v Praze. Na Červeném Hrádku ho ovšem zastihla radostná událost, narodil se mu druhorozený syn Ferdinand, který své druhé jméno Maxmilián získal po majiteli zdejšího panství. Synova proslulost předčila otce a F. M. Bro-

koff se společně s Matyášem Braunem stal nejvýznamnějším představitelem českého barokního sochařství. Svě nejznámější dílo Jan Brokoff vytvořil v Praze – sochu svatého Jana Nepomuckého na Karlově Mostě, kde už spolupracoval se svými syny. Sochař Jan Brokoff zemřel 28. prosince roku 1718 v Praze. (kat)

Kam za kulturou v měsíci srpnu

KULTURNÍ TIPY

MOSTECKO a CHOMUTOVSKO

■ **2. - 9. 8. - Barevný Benedikt 2017.** Tradiční malířské sympozium na Benediktu.

■ **4. a 5. 8. - The Most Formula Student.** Mezinárodní závody formulí sestavených univerzitními týmy z celého světa na mosteckém autodromu.

■ **11. 8. - Promenádní koncert.** Další z osmi koncertů v podání Big Bandu Zdenka Tölga, které se konají každý druhý pátek vždy od 16:00 do 17:00 hodin na 1. náměstí v Mostě. Při nepříznivém počasí se koncert přesouvá do OC Central.

■ **12. 8. - Night Run.** Běžecská noční série se pod záštitou primátora přesouvá do Mostu. Poběží se po trasách dlouhých 5 a 10 kilometrů, start na 1. náměstí v Mostě.

■ **12. 8. - Indiánské léto na Lništi.** Indiánské svobodné území louka u myslivecké chaty ve Lništi pořádá společně s obcí Nová Ves v Horách akci pro děti, jejíž součástí bude malování na obličej, bubnování na buben i výroba razítek na potisk trička nebo čelenky.

Soutěžít se bude ve střelbě z luku nebo vzduchovky, poznávání zvířat, cvrknání balonků do dýlku nebo v rýžování zlata. Začátek ve 14:00 hodin.

■ **13. 8. - Mimořádné prohlídky na Červeném Hrádku.** Kostýmované prohlídky historického okruhu zámku Červený Hrádek v doprovodu hraběte Hrzána. Prohlídky proběhnou v době od 10:00 do 12:00 a od 13:00 do 16:00 hodin. Vstupné dospělí 120/100 Kč, děti 60 Kč.

■ **18. 8. - Folkový Most.** Oblíbená hudební přehlídka se tentokrát uskuteční na Benediktu. Zahrají Jindra Kejak,

Dovolujeme si Vás pozvat na

7. SETKÁNÍ RODÁKŮ

zaniklých obcí
KOPISTY - KONOBRŽE - PAŘIDLA,
které se uskuteční v sobotu
30. září 2017 od 16.00 hodin
v KD Citadela Litvínov

Vstupné 10 Kč (bude použito na úhradu sálu)

Neřež, Robert Křestán a Druhá tráva. Začátek v 17:30 hodin.

■ **18. 8. - Summer párty u bazénu.** Ve sportovním areálu ve Strupčicích budou připravené cocktail bar u bazénu, Brazil a samba Show, o zábavu se postarají Djové a moderátoři Radek Jirgl a Lukáš Budai.

Začátek ve 20:30 hodin, vstupenky na místě za 120 Kč.

■ **18. - 20. 8. - The Most Historic Motorcycle Weekend.** Závody historických silničních motocyklů na mosteckém autodromu.

■ **19. 8. - Parkurové závody.** Další den plný parkurového skákání na mosteckém hipodromu.

■ **19. 8. - Patokryjská vlna 2017.** Oblíbená akce je spojená s oslavami 675 let obce. Fotbalové hřiště Patokryje, od 15:00 hodin.

■ **19. 8. - Za poklady Ústeckého kraje aneb Záhada zmizelého exponátu.** Netradiční prohlídka muzea ve stylu živých obrazů. Z muzea záhadně zmizel vzácný exponát. Bezpečnostní systémy nic neznamenaly. Záhada zdánlivě nevyšvitelná. Je povolán slavný český detektiv spolu se svým asistentem, aby záhadu vyřešil a vzácný exponát nalezl. Podaří se mu to? Oblastní muzeum v Mostě, od 10:00 do 17:00 hodin.

■ **20. 8. - Svinčice 2017.** Devátý závod Severočeské amatérské ligy v silniční cyklistice. Trať závodu povede ze Svinčic přes Liběšice, Chouč a Lužice do Svinčic (7 x 9 km).

■ **20. 8. - Taneční odpoledne na Benediktu.** K tanci i poslechu zahraje country kapela Stará sešlost. Vstup zdarma, začátek v 15:30 hodin.

■ **25. 8. - Promenádní koncert.** Big Band Zdenka Tölga opět hraje od 16:00 do 17:00 hodin na 1. náměstí v Mostě. Při nepříznivém počasí se koncert přesouvá do OC Central.

■ **25. 8. - Mostík.** Zábava a soutěže pro celou rodinu.

K poslechu hraje skupina Zlej sen. Letní scéna na Benediktu, od 17:00 hodin.

■ **26. 8. - Dostihový den na hipodromu.** Jeho vrcholy budou Velká letní cena Ústeckého kraje a Velká mostecká steeplechase.

PARDOBICKO

■ **8. 8. - Kinematograf bratří Čadíků.** Před KD Chvaletice se tentokrát promítá Rachanda. Od 21:00 hodin, zdarma.

■ **9. 8. - Kinematograf bratří Čadíků.** Před KD Chvaletice uvidíte dokument Trabantem do posledního dechu. Od 21:00 hodin, zdarma.

■ **10. 8. - Kinematograf bratří Čadíků.** Před KD Chvaletice je na programu Teorie tygra. Od 21:00 hodin, zdarma.

■ **11. 8. - Kinematograf bratří Čadíků.** Před KD Chvaletice uvede Všechno nebo nic. Od 21:00 hodin, zdarma.

■ **18. - 20. 8. - Pernštejnská Fortuna.** Vícehlasé vokály,

akustické nástroje, melodické písně s důrazem na kvalitu textů, typickým pro folkový žánr, pozoruhodně rezonují s úctyhodnými kulisami opraveného zámku, což se projevuje na atmosféře koncertů. Zámek Pardubice - Východočeské muzeum Pardubice.

■ **23. 8. - Střední koncert na náměstí.** Zahrají Total Randall - Queen rev. (Nový Bydžov). Masarykovo náměstí Přelouč, od 19:00 hodin, zdarma.

■ **26. 8. - Desátý ročník Rallye Železných hor.** Výstava historických vozidel na Masarykově náměstí v Přelouči od 8:00 hodin, zdarma.

■ **26. 8. - Loučení s létem.** Před KD Chvaletice od 13:00 hodin, zdarma.

■ **30. 8. - Střední koncert na náměstí.** Na Masarykově náměstí v Přelouči zahraje Acoustic Band (rock Přelouč). Začátek v 19:00 hodin, zdarma.

Švermováci chystají sraz

Bývalí kolegové z Dolu Jan Šverma se opět po roce sejdou ve Strupčicích.

Pravidelný sraz Švermováků se uskuteční v pátek 1. září od 14:00 hodin na tradičním místě, ve sportovním areálu ve Strupčicích. Ani letos návštěv-

ní nepřijdou o kulturní program včetně hudby k tanci i poslechu. Pravidelně se bývalých Švermováků, ale i současných zaměstnanců lokality Jan Šverma, která je součástí Vršanské uhelné, schází kolem dvou stůvek. (red)

POMŮCKA: AONI, FUMEUX, KEPR, MONI, RAFJE, TIRÉ	RUČIČKA U HODIN	HUČET	☉	JMÉNO HERECKÝ WESTOVÉ	CITOSLOVCE ZAVÁHÁNÍ	☉	POBÍDKA TAHOUNŮ (NÁREČNĚ)	NÝBRŽ	SHROMÁŽDĚNÍ	☉	NÁŠ ARCHITEKT	OSOBNÍ ZÁJMENO	LINKA DŮVĚRY (ZKRATKA)	ZN. DYSPROSIA
ZN. RUBIDIA			SPZ MICHALOVCE			PŘEDLOŽKA ŘÍMSKY 514					OKÁZALÁ POCTA			
INICIÁLY MALÍŘE ZÁBRANSKÉHO			ŽENSKÉ JMÉNO (11.3.) NIKLID MOLYBDENU							JINDY POČÍTAČOVÁ FIRMA				
FRANCOUZSKÝ ČADIVÝ							PATŘÍCI EVĚ INDOEVROPAN						UKONČENÍ PRACOVNÍCH POMĚRŮ	PRUDKÉ (SVAHY)
IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO ORGANIZACE				VOJÁK ŽOLDNĚŘ	EVROPAN PŘÍTOK DUNAJE			NEJLEPŠÍ UMÍSTĚNÍ	CITOSLOVCE BZUCENÍ PŘERUŠIT			SPZ VSETÍNA KDO PRACUJE S BETONEM		
Tajenka (1.část)														
AFRIČAN							DOBŘÝ NÁPOJ CESTOVNÍ DOKLAD				BAVLNĚNÁ TKANINA INDONÉS. OSTROV			
☉	OSMÝ DEN PO VELKÉM CÍRKEVNÍM SVÁTKU	ČÁST ŽENSKÉHO ODĚVU	LEPIDLO OZNAČENÍ LETADEL ETIOPIE				PŘEDLOŽKA RON					599,1 MG V BOLÍVI HALUCINOGEN (LYSERG DIETHYL AMID)		
NASADIT KONI POSTROJ								NEMAJÍCÍ ŽADNOU HODNOTU STARÁ SOLMIZAČNÍ SLABIKA						
KOVANÁ						Tajenka (2.část) MEZINÁRODNÍ KÓD MONAKA								NECHŤ
TEL. SPOL. KUVAJTU			KILOMETR MALÉ OKO				SPZ KLATOV ZN. OSMIA				DOMÁCKY DAGMAR SLOVEN. NEBŮT			
SLOVENSKÝ SOUHLAS				TÁZACÍ ZÁJMENO TU MÁŠ				ZN. TITANU	ZN. TERBIA SLOVEN. IR			PRDEL NEVZDĚLANEC		
Tajenka (3.část)										OSOBNÍ ZÁJMENO HLAVNÍ MĚSTO ALŽÍRSKA		MYŠLENKY	OPILÝ	NÁZEV HLÁSKY
☉	KOPIE	NÁZEV ZNAČKY DRASLÍKU MENŠÍ DOBYTEK			STAROŘEKOVÉ	IRSKÁ OSVOBOZENĚCKÁ ARMÁDA ZKR. ČERVENÉHO KŘÍŽE					NĚM. JEDNA ŘECKÉ POHOŘÍ			
CHEM. ZN. OXIDU OLOVNATEHO				SPJOJKA PODRADÍČÍ NABITA ČÁSTICE ATOMU				KAMBODŽSKÉ PLATIDLO	POMALÝ ČLOVĚK ŘÍMSKY 2001					
ZN. ARGONU														KÓD BURKINY FASO
PRVEK NAČKY RN								TMAVĚT				PRACOVNÍ MÍSTO		
VLASTNÍ EVĚ								ČADSKÁ STUDNA				SKŘÍTEK		

V tajence vyluštíte motto. Správné znění tajenky z červnových DN: Orchidej je krásná květina, ale nevoní. Výhru získávají: V. Langmajerová, Coal Services; Michal Uhlíř, HBZS Most; Miroslava Suchá, CS - Kolejová doprava. Vyluštěnou tajenku můžete zaslat na adresu: Vršanská uhelná a.s., redakce Důlní noviny, V. Řezáče 315, 434 67 Most nebo e-mailem: dulni.noviny@vuas.cz. Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce. Uvedte přesnou adresu pro případné doručení výhry.

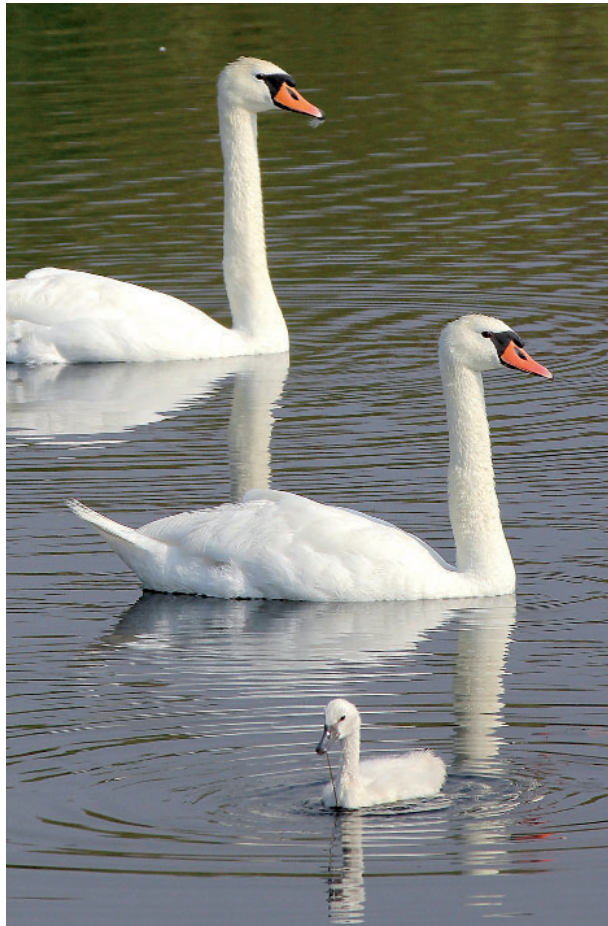
BLAHOPŘÁNÍ

1. srpna 2017 oslaví 87. narozeniny pan Václav Jankovec z Mostu.
Do dalších let přejí hodně pevné zdraví, štěstí a pohodu syn Václav s rodinou a ostatní přátelé.

18. července 2017 oslavil své 91. narozeniny pan Josef Vrška ze Souše.
Všechno nejlepší, hodně zdraví a štěstí do dalších let přejí děti s rodinami, Mírek a Vládík.

Šachta se stala útočištěm ohrožené zvěře

Většinu z nich běžné oko ani nezaregistruje, neškolené ucho jejich zpěv nerozpozná. A přitom jsou jich šachty plné a stále častěji i druhů, které už se ve volné přírodě vyskytují jen velmi málo. Řeč je o ptácích, kteří jsou na začátku prázdnin nejaktivnější a dají se sledovat při hnízdění. Těžební lokality jsou nejen touto dobou skutečným ptáčím rájem.

Ornitolog Václav Beran tvrdí, že tato labutí rodinka, která hnízdí na výsypce lomu Jan Šverma, popírá pohádku o ošklivém káčátku. Mládě je už od malička bílé, což v minulosti byla vzácná forma, která se však stává stále častější. Foto: (pim)

Z této fotografie je patrné, proč dostal bělořit šedý své jméno. I jemu se v okolí šachet zalíbilo, ačkoli v Česku patří k silně ohroženým druhům. Foto: (pim)

Přírodní vodní plochy na výsypkách si rychle našli noví obyvatelé. Vodní ptáci v tomto prostředí výborně prospívají, navíc jim vyhovuje i poměrně čistá voda bez ryb. Hnízdí zde celá řada druhů, jako třeba lyska černá. Foto: (pim)

Linduška úhorní, nenápadný ptáček, který by mnohým mohl připadat jako o něco větší vrabec. Linduška patří ke kriticky ohroženým druhům a Vršanská uhelná je místem, kde se jí velmi dobře daří. V lokalitě Jan Šverma si linduška hlídá své hnízdo. Foto: (pim)

Přesně takto vypadá pro ptáky ideální místo. Úhor, kterých dříve bývalo hodně, ale dnes už prakticky vymizely. Nahradily je intenzivně obhospodařovaná pole a lesy a ptáci tak ztratili přirozená hnízdiště. Foto: (pim)